

Per email verzonden

Ministerie van Financiën
[persoonsgegevens], Directeur Financiële
Markten Korte Voorhout 7
2511 CW DEN HAAG

Datum	17 oktober 2024
Ons kenmerk	JnDf-24102049
Pagina	1 van 3
Betreft	Verzoek om uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets inzake het uitvoeringsbesluit instantovermakingen in euro's

Geachte [persoonsgegevens],

Op maandag 30 september 2024 verzocht u de Autoriteit Financiële Markten (AFM) een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets inzake het Uitvoeringsbesluit verordening instantovermakingen in euro's (hierna: Uitvoeringsbesluit). Het Uitvoeringsbesluit wijst de AFM aan als bevoegde autoriteit ten aanzien van een tweetal bepalingen uit de Verordening (EU) 2024/886 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2024 tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 260/2012 en (EU) 2021/1230 en Richtlijnen 98/26/EG en (EU) 2015/2366 wat betreft instantovermakingen in euro's (hierna: Verordening).

1. Inleiding

Het Uitvoeringsbesluit resulteert voor de AFM in nieuwe taken, voor het toezicht op betaaldienstverleners. Door de nieuwe verordening worden betaaldienstverleners verplicht om geen hogere kosten te rekenen aan betalingsgebruikers voor instantbetalingen dan voor andere overmakingen in euro's. De AFM zal toezicht gaan houden op deze nieuwe verplichting voor betaaldienstverleners. De Nederlandsche Bank (DNB) zal toezicht houden op de overige verplichtingen.

De verordening is op 8 april 2024 in werking getreden en de implementatie van de wijzigingen in de richtlijnen dient uiterlijk 9 april 2025 te zijn afgerond. De verordening wijzigt de Single Euro Payments Area (SEPA)-verordening en de verordening grensoverschrijdende betalingen alsmede de finaliteitsrichtlijn en de richtlijn betaaldiensten. Deze brief bevat het resultaat van de uitvoeringstoets. Hieruit volgt dat het Uitvoeringsbesluit nieuwe taken oplegt aan de AFM. De meeste taken zijn uitvoerbaar, mits daarvoor de benodigde capaciteit ter beschikking wordt gesteld.

Datum 17 oktober 2024
Ons kenmerk JnDf-24102049
Pagina 2 van 3

2. Inhoud nieuwe taken

Als gevolg van het Uitvoeringsbesluit krijgt de AFM nieuwe taken, die hieronder zijn toegelicht:

Rapportageverplichting aan de Europese Bankautoriteit (EBA)

De verordening introduceert een jaarlijkse rapportageverplichting van betaaldienstverleners aan de toegewezen toezichthouder over de kosten die in rekening zijn gebracht aan betalingsgebruikers voor de instantbetalingen en de overige betalingen. De AFM zal hier de aangewezen toezichthouder voor zijn en dient vervolgens deze informatie jaarlijks aan de EBA te rapporteren (artikel 15 lid 3 in samenhang met artikel 15 lid 4 van de SEPA-verordening). Om die reden zullen de betaaldienstverleners jaarlijks aan de AFM rapporteren en de AFM vervolgens aan de EBA. Om dit uniform te kunnen doen, werkt de EBA aan een gestandaardiseerd format voor betaaldienstverleners om de rapportage aan te leveren. Dit wordt verder uitgewerkt via een 'Implementing Technical Standard' (ITS) (artikel 15 lid 5 van de SEPA-verordening). De rapportage zal betrekking hebben op de periode vanaf 26 oktober 2022. DNB zal daarnaast verantwoordelijk zijn voor het ontvangen van rapportages namens betaaldienstverleners voor het aantal afgewezen betalingstransacties (afzonderlijke voor nationale en grensoverschrijdende betalingstransacties). Er zijn nog geen verdere afspraken tussen DNB en de AFM over hoe deze rapportageverplichting aan EBA wordt uitgevoerd, o.a. omdat de ITS nog niet finaal is.

Doorlopend toezicht

Naast de rapportageverplichting, legt het Uitvoeringsbesluit doorlopend toezicht van de AFM op aan betaaldienstverleners voor de verplichting om niet meer in rekening te brengen aan betaalgebruikers voor instantovermakingen dan andere overmakingen in euro's. Op grond van artikel II onderdeel A van het Uitvoeringsbesluit verordening instantovermakingen in euro's wordt de AFM de bevoegde autoriteit voor wat betreft deze verplichting die is opgenomen in artikel 5 ter van de SEPA-verordening. Overtredingen van deze bepalingen worden op grond van artikel II onderdeel B beboetbaar en er ontstaat de mogelijkheid om een last onder dwangsom op te leggen. Dit geldt tevens voor de rapportageverplichting van betaaldienstverleners. De AFM zal het doorlopend toezicht risicogestuurd inrichten waarbij bovengenoemde jaarlijkse rapportage van betaaldienstverleners aan de AFM een voorname bron van informatie zal zijn. De AFM moet daarbij kunnen reageren en acteren in het geval van signalen en meldingen over naleving van de verordening. De AFM kan daarbij een mix inzetten van preventief en repressief toezicht. Preventief toezicht houdt in dat de AFM de dialoog aangaat en richting aan de markt geeft. Bij repressief toezicht treedt de AFM handhavend op.

3. Uitvoerbaarheid

De AFM beoordeelt de meeste nieuwe taken als uitvoerbaar, mits daarvoor aanvullende capaciteit ter beschikking wordt gesteld. Echter voorziet de AFM wel een knelpunt in de rapportageverplichting voor de periode 2022- 2024. Het is namelijk mogelijk dat betaaldienstverleners de specifieke informatie die de rapportageverplichting voorschrijft niet hebben verzameld over de periode uit het verleden toen de inhoud van de rapportageverplichting nog niet bekend was. Het is daarom denkbaar dat de geleverde data een aantal jaar incompleet en/of van lage kwaliteit is. De AFM voorziet als oplossingsrichting om dat een aantal jaar te accepteren.

Datum 17 oktober 2024
Ons kenmerk JnDf-24102049
Pagina 3 van 3

4. Bekostiging

De AFM onderscheidt voor wat betreft de impact van de inwerkingtreding van de verordening op de benodigde toezichtcapaciteit twee fasen. Voorafgaand aan de “reguliere situatie” is sprake van een “overgangsfase”. De verwachting is dat de verordening van toepassing zal zijn op ca. 25 partijen. Deze inschatting is erop gebaseerd dat er 38 betaaldienstverleners zijn in Nederland die aangesloten zijn op het SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) schema van de European Payments Council. Deze partijen moeten, mits zij het ontvangen en/of verzenden van Europese overschrijvingen (SCT’s) reeds als dienst aan hun betaalrekeninghouders bieden (zuivere spaarbanken vallen hier dus niet onder), ook het ontvangen en verzenden van instantovermakingen (SCT Inst) aanbieden. De AFM verwacht dat er structureel 0,5 fte extra benodigd zal zijn voor het toezicht in de reguliere situatie en 1 fte tijdens de overgangsfase. In de overgangsfase dient de AFM namelijk voor deze partijen een rapportagesysteem en informatievoorziening op te zetten om zo de te ontvangen informatie conform de EBA ITS te kunnen verzamelen, op te slaan en te rapporteren richting EBA. Deze overgangperiode beslaat één rapportagejaargang en zal daarom duren tot 1 januari 2026. In de reguliere fase dient de AFM doorlopend toe te zien op het voldoen aan de rapportageverplichting en waar nodig maatregelen op te leggen wanneer betaaldienstverleners niet (tijdig) voldoen. Daarnaast gaat de AFM toezien op naleving van de vereiste dat de tarieven voor instantovermakingen niet hoger zijn dan die voor overige overmakingen in euro’s. Concluderend kunnen wij stellen dat er beperkte nieuwe kosten zijn verbonden aan de implementatiewet Verordening (EU) 2024/886 van het Europees Parlement en de Raad van 13 maart 2024 tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 260/2012 en (EU) 2021/1230 en Richtlijnen 98/26/EG en (EU) 2015/2366 wat betreft instantovermakingen in euro's. Dit uitvoeringsbesluit is reeds voorzien in het kostenkader 2025-2028 van de AFM en vergt tevens geen aanpassing hierop.

Doorberekening aan de markt

De kosten voor het doorlopend toezicht zullen worden gedekt door de marktpartijen waarop toezicht wordt ingesteld middels dit Uitvoeringsbesluit. Dit zal worden uitgewerkt in het Besluit bekostiging financieel toezicht (Bbft).

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

[persoonsgegevens]
Bestuurslid

[persoonsgegevens]
Hoofd
Policy & Regulatory Affairs